

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

75* 621.646.42:614.8:608.3(44)

Société Métallurgique Liotard.: **Zawór redukcyjny zapewniający bezpieczeństwo.** „Détendeur de sécurité”. Opis patentowy francuski Nr 1.013.261, kl. 3-gr.5,30.4.52; D, 25 × 17 cm., 1,5 str., 2 rys. — Stosowane dotychczas zawory redukcyjne do gazu były zaopatrzone przy wejściu gazu w klapę redukcyjną, regulowaną membraną komory redukcyjnej. Pęknięcie lub uszkodzenie membrany uniemożliwia regulację dopływu gazu, co w niektórych przypadkach może okazać się niebezpieczne. W opisanym zaworze niebezpieczeństwo to usunięto przez odpowiednią konstrukcję, zamykającą dopływ gazu do zaworu redukcyjnego w wypadku uszkodzenia membrany.

76* 690.26:624.057.63:614.8-057

Schneller R. W.: **Jak bezpiecznie używać drabin.** „How to use ladders safely”. Safety a. Maintenance, New York, mies., t. 104, Nr 2, sier. 52, s. 30; A 4, 2 str., 4 fot. — W artykule omówiono sposób właściwego doboru drabiny zależnie od wykonywanych czynności. Opisano cechy charakterystyczne drabin do użytku elektryków, a także robotników pracujących na dużych wysokościach lub dźwigających szczególnie ciężkie przedmioty. W zakończeniu podano wytyczne, jakimi należy się kierować przy ustawianiu drabin, oraz sposób ich konserwacji.

77* 621.876-83-78:608.3(44)

Inventio Aktiengesellschaft: **Urządzenia zabezpieczające do drzwi dźwigów uruchamianych elektrycznie.** „Dispositif de sécurité pour portes d'ascenseurs à commande électrique”. Opis patentowy francuski Nr 1.013.265, kl. 6-gr.5, 30.4.52; D, 25 × 17 cm., 1 str. 3 rys. — W opisie patentu omówiono urządzenia zabezpieczające do dźwigów z napędem elektrycznym. Załączone rysunki wyjaśniają działanie mechanizmu zabezpieczającego — przy zamknięciu zewnętrznych i wewnętrznych drzwi dźwigów — na wstępny i główny wyłącznik napędu.

78* 621.967-783.31/32:614.8-057

Smid F.: **Zabezpieczamy pracowników przed ciężkimi urazami przy nożycach mechanicznych do cięcia blach.** „Chranne pracující pred težkými urazy u strojních nužek na strikani plechu.” Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 7, lip. 52, s. 201; A 5, 3,5 str., 5 rys. — Artykuł podaje sposoby zabezpieczenia pracownika przed urazami nożyc mechanicznych do cięcia blachy. Osłonięcie okienek w opadającym przytrzymywaczu blachy nakładką z blachy lub nietłukącym się szkłem może zapobiec wypadkom. W artykule omówiono również zabezpieczenie okienek i szpary nożyc za pomocą kątownika oraz zapobieganie oskalpowaniu robotnika przez wał, który przebiega w niektórych typach nożyc wzdłuż maszyny.

79* 624.057.6/7:621.86.065.3:614.8-057:608

Pekorny B.: **Linowe rusztowania i linowe wyciągi na budowach.** „Lanové lešení a lanové vytahy na stavbách.” Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 7, lip. 52, s. 194; A 5, 6,5 str., 1 rys. — Rusztowania i wyciągi linowe zaprojektowane przez czeskich fachowców w porównaniu z urządzeniami stosowanymi dotychczas są znacznie tańsze i łatwe w montażu. Czechosłowackie ministerstwo przemysłu budowlanego zarządzeniem z 9 kwietnia 1952 r. zaleciło stosowanie ich na budowach. Artykuł podaje szczegóły budowy rusztowań linowych, ich wymiary, obciążenie, części składowe, wytrzymałość, zabezpieczenie przed prądem elektrycznym oraz przepisy bezpieczeństwa.

80* 631.361-783:614.8-057

Sedlák B.: **Bezpieczeństwo pracy przy młocarni.** „Bezpečnost práce při mlátičce”. Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 7, lip. 52, s. 212; A 5, 3,5 str., 4 rys. — Autor opisuje środki zabezpieczające załogę młocarni przed urazami mechanicznymi. Wyszczególniono zabezpieczenia, chroniące podawczą przed wypadnięciem do wnętrza maszyny oraz osłony: drabinki do wchodzenia na młocarnię, pasów, bębna i innych części ruchomych. Artykuł zawiera w końcu wskazówki dla obsługujących maszynę oraz przepisy przeciwpożarowe.

81* 622.67-78:621.087.32:654.91:614.8-057

Zapobieganie wypadkom przy transporcie po równi pochyłej. „Prevenzione degli infortuni nell'esercizio di piani inclinati”. Securi t a s, Roma, dwumies., R 37, Nr 4, lip. sier. 52, s. 103; A 4, 1,7 str., 1 rys. — W artykule opisano środki bezpieczeństwa zastosowane na pochylniach, które zmniejszyły liczbę wypadków o 80%. Autor omówił hamulce bezpieczeństwa przy silniku i bębnie do nawijania liny wyciągowej wagoników opuszczających się po pochylni. Odpowiednio zainstalowane sygnały świetlne ułatwiają zorientowanie się w kierunku ruchu wagoników. Wzdłuż pochylni rozmieszczono haki zabezpieczające wagoniki przed staczaniem się w dół wskutek zerwania liny wyciągowej. Dla sprawdzenia wytrzymałości elementów spinających wagoniki zbudowano specjalne urządzenia kontrolne.

82* 621.979.15-783.51-85:621-592.134:614.8-57

Mescoli A.: **Sposoby zabezpieczenia pras ciernych.** „Dispositivi di sicurezza per bilanceri a frizione”. Securi t a s, Roma, dwumies., R 37, Nr 4, lip. sier. 52, s. 105; A 4, 2,1 str., 3 rys. — Uruchamianie prasy cierniej przy pomocy pedału nożnego stwarza możliwość urazu rąk. Autor zaprojektował specjalny mechanizm pneumatyczny włączający, który umożliwia uruchomienie prasy tylko wówczas, gdy obie ręce robotnika na nim spoczywają. Zabezpieczenie chroni również robotnika przed ewentualnymi odpryskami. Specjalny hamulec taśmowy przeciwdziała niebezpiecznym bocznym wahaniom masy uderzeniowej.

83* 621.316.98:63(437)

Kupr J.: **Ochrona przeciw piorunom w rolnictwie.** „Ochrana proti uderum blesku v zemelstvi”. Bezpečn. a Hyg. Práce, Praha, mies., R. 11, Nr 11, list. 52, s. 342; A 5, 1,5 str. — Autor opisuje sposoby zakładania piorunochronów, punkty ich umieszczania, przewody odprowadzające, uziemienie. W opisie swym autor opiera się na urzędowych normach czechosłowackich. W artykule omówiono właściwą budowę piorunochronów i przynależnych urządzeń oraz sposób kontroli instalacji. Poruszono również sprawę wtórnego działania piorunu, które może być niebezpieczne zwłaszcza dla inwentarza.

WENTYLACJA

84* 628.511:621.928.94:608.3(44)

Sturtevant Engineering Company LMTD: **Urządzenie do oczyszczania powietrza.** „Dispositif d'épuration de l'air”. Opis patentowy francuski Nr 1.013.102, kl. 6 gr. 14, 30.4.52; D, 25 × 17 cm., 3 str., 1 rys. — Cechą charakterystyczną opisanego w patencie filtru powietrznego są rękawy tkaninowe, zawieszone teleskopowo w obudowie. Odpowiednio umieszczone zamknięcie przy wylocie rękawów umożliwia przepuszczenie powietrza przez jeden, dwa lub więcej rękawów. Powietrze zapyłone wysane jest przez wentylator umieszczony w górnej części filtru. Czyszczenie filtru odbywa się przy pomocy wstrząsania rękawów, co jest możliwe dzięki ich elastycznemu podwieszeniu.

85* 628.82/.84:614.8-057:608.3(44)

Mauny P.: **Proces chłodzenia i odwilżania powietrza w pomieszczeniu i aparaty do tego służące.** „Procédés de réfrigération et de deshumidification de l'air d'un local et appareils pour la mise en oeuvre de ces procédés“. Opis patentowy francuski Nr 1.014.350, kl. 4-gr. 15, 11.6.52; D, 25 × 17, cm, 5,5 str., 7 rys. — Dostarczenie odpowiedniego powietrza przy pewnych procesach produkcyjnych jest zagadnieniem niezmiennie ważnym z punktu widzenia op. Omawiany aparat klimatyzacyjny opiera się na zasadzie oziębiania powietrza przez endotermiczną reakcję zachodzącą pomiędzy rozpuszczalnikiem i związkami chemicznymi. Mieszanina ta jest regenerowana i może być ponownie użyta do procesu chłodzenia, przy czym w czasie regeneracji zachodzi dalsze oziębianie powietrza. Odwilżanie powietrza odbywa się przy pomocy czynnika absorbującego odpowiednio regulowanego. Patent opisuje praktyczne rozwiązanie wyżej podanych założeń teoretycznych z podaniem szczegółów konstrukcyjnych.

86* 535.37:535.8:628.511.001.4

Votava E. (Physikalisches Inst. der Universität Wien.): **Mikroskopia fluorescencyjna jako środek pomocniczy przy analizie optycznej pyłu.** „Die Fluoreszenzmikroskopie als Hilfsmittel für die optische Flugstaubanalyse“. *Sichere Arbeit*, Wien, R 5, Nr 2, 1952, s. 5; A 4, 2 str., 2 rys., 7 poz. bibl. — Analiza zapylenia środowiska wymaga ustalenia źródła powstawania pyłu. Określenie tego źródła przy pomocy metody mikroskopowo-chemicznej nie zawsze daje pożądane wyniki. Autor opisuje metodę fluorescencyjną oznaczania pyłu. Badany pył pokrywa się produktami fluoryzującymi, które pod mikroskopem łatwo pozwalają odróżnić pochodzenie pyłu. W artykule opisano również doświadczenia przeprowadzone w jednej z kopalń austriackich.

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

87* 661:616.5-057:615.9:614.8-086.4

Stolc V.: **Materiały szkodliwe dla skóry w przemyśle i rolnictwie.** „Kozni škodliviny v průmyslu a v zemědělství“. *Bezpečn. a Hyg. práce*, Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 332; A 5, 4 str. — Za podstawę swych rozważań bierze autor urzędowy wykaz materiałów chemicznych, wywołujących choroby zawodowe, objęty czeską ustawą ubezpieczeniową. Omawiając poszczególne grupy szkodliwych materiałów chemicznych, zastrzega, że należy zwracać uwagę nie tylko na skład chemiczny danego związku, lecz również na sposób unieszkodliwienia go, ewentualnie możliwości usunięcia z produkcji. Szczegółowo przeanalizowano w artykule dwa rodzaje materiałów działających szkodliwie na skórę: 1) palące i 2) odłuszczające. Podano zakłady przemysłowe, w których są one stosowane. W końcu artykułu został zamieszczony wykaz najczęściej spotykanych w przemyśle chemikaliów szkodliwych dla skóry.

88* 66.062:547.532:615.9:614.8-086.4:547.592.1

Fabre R., Truhaut R., Peron M.: **Badania toksykologiczne rozpuszczalnika zastępującego benzen.** „Recherches toxicologiques sur les solvants de remplacement du benzène“. *A r c h. M a l. p r o f e s s.* Paris, dwumies., t. 13, Nr 5, 1952, s. 437; B 5, 11,5 str., 1 wyk., 8 tabl., 22 poz. bibl. — Ważnym zagadnieniem higieny pracy jest zastąpienie benzenu rozpuszczalnikiem mniej toksycznym. Autorzy opracowali metodę pracy z rozpuszczalnikiem cyclohexanem. W odróżnieniu od benzenu środek ten nie wywołuje leukopenii ani innych zmian w obrazie krwi. Jakkolwiek badania przeprowadzone na królikach i szczurach nie mogą dać wyczerpujących danych, dotyczących stopnia toksyczności tego środka, jednakże zanieczyszczenie powietrza cyclohexanem jest niewątpliwie znacznie mniej szkodliwe niż benzenem.

89* 661.851:615.9:614.8-057:613.632

Stolc V.: **Ołów i jego związki.** „Olovo a jeho sloučení“. *Bezpečn. a Hyg. práce*, Praha, mies., Nr 7, lip. 52, s. 215; A 5, 3,7 str. — Autor omawia własności ołowiu i jego związków. Wyszczególnia: powstawanie związków ołowiu, zastosowanie ich w przemyśle

i niebezpieczeństwa towarzyszące pracom z nimi związanym. Walka z szkodliwością ołowiu i jego związków zależnie od postaci w jakiej występują (pary, pył), opiera się na różnych zasadach.

MEDYCyna PRACY

90* 612.392:616-084:616-057:661.851

Kownackij M. A.: **Zagadnienie higieny. Wyniki profilaktycznego stosowania witaminy C u robotników mających kontakt z ołowiem.** „Woprosy gigigieny. Opyt profilaktičeskowo primienienja witamina „C“ u rabotajuszczich so swincom“. Leningrad, 1949, wyd. Ł. S. G. M. I., cena 15 rub; D, A 5, 8 str., 6 tabl., 4 poz. bibl. — W leningradzkich fabrykach akumulatorów przeprowadzono w ciągu kilku lat badania nad działaniem zapobiegawczym witaminy C na ołowię. Stosowanie tej witaminy nie tylko wpłynęło na zmniejszenie liczby zachorowań na ołowię, lecz przyczyniło się również do podniesienia zdrowotności ogólnej. Pozwala to wnioskować, że witamina C zwiększa odporność organizmu.

91* 616-099:547.532:613.632.616.15

Danopoulos E., Melissinos K. (Ateny): **Objawy kliniczne i hematologiczne, dotyczące zbiorowego zatrucia dwunitrobenzenem i trójnitrotoluenem.** „Remarques cliniques et hematologiques à propos d'une intoxication collective par le dinitrobenzene et trinitrotoluene“. *A r c h. M a l. p r o f e s s.* Paris, dwumies., t. 13, Nr 5, 1952, s. 458; B 5, 8,5 str., 4 wyk., 1 tabl., 18 poz. bibl. — Opisano wypadki zatrucia połączeniami benzenowymi w fabryce dynamitu. Robotnicy ulegli zatruciu wskutek stałego wdychiwania pyłu przy produkcji środka „amatol“. Środek ten zawiera domieszki dwunitrobenzenu i trójnitrotolenu oraz krzemian wapnia. Autorzy opisują zmiany patologiczne u chorych we krwi i w szpiku kostnym.

92* 612.8.001.2:615.9:616-099

Matusiewicz J. Z., Agapitowa A. S.: **Zagadnienie higieny. Rola adaptometrii w rozpoznawaniu zatrucia przemysłowych. Zbiór prac naukowych.** „Woprosy gigigieny. Rol adaptometrii w diagnostice promyslennych otrawlenij. Sbornik naucznych rabot“. Leningrad 1949, wyd. Ł.S.G.M.I., cena 15 rub. D, A 5, 11,5 str. — W ostatnich czasach coraz częściej stosuje się metodę badania zwaną adaptometrią, określającą procesy w obrębie obwodowego i centralnego systemu nerwowego. Metoda adaptometrii polega na pomiarach zmniejszania się wrażliwości wzroku na obrazy peryferii pola widzenia pod wpływem działania światła na oko. To zmniejszenie można obliczyć w sekundach. Przy zmniejszeniu się czułości oka zwiększa się czułość słuchu. Ustalono wpływ leków oraz trucizn na adaptację, co ma wybitne znaczenie przy ustalaniu toksyczności trucizn przemysłowych.

93* 612.392:615.9:616-085-099

Matusiewicz J. Z.: **Zagadnienia higieny. Leczenie zatrucia przemysłowych witaminami. Zbiór prac naukowych.** „Woprosy gigigieny. Witaminoterapija pri promyslennych otrawlenjach. Sbornik naucznych rabot“. Leningrad, 1949, wyd. Ł.S.G.M.I., cena 15 rub.; D, A 5, 8 str., 6 tabl., 4 poz. bibl. — Autor omawia mechanizm działania trucizn na organizm ludzi. Zostało stwierdzone, że trucizny rozbijają fermenty, witaminy zaś są dla organizmu tym czynnikiem, który współdziała w syntezie rozbitych przez trucizny fermentów. Omówiono działanie witamin: C, B₁ i K na organizm przy zatruciach benzołem, ołowiem, siarczanem węgla i innymi truciznami przemysłowymi.

94* 614.23:159.98

Ponzo M.: **Orientacyjne wnioski lekarza dotyczące selekcji zawodowej robotników.** „Il compito del medico nell' orientamento e nella selezione professionale“. *R a s. M e d. i n d u s t r.* Roma, dwumies., R. 21, Nr 3, maj-czerw. 52, s. 212; B 5, 4,5 str. — Autor rozważa zagadnienie wstępnego badania robotników przed przyjęciem do pracy, przy czym kładzie specjalny nacisk na badanie psychotechniczne. Metoda ta nie jest stosowana w Polsce, Związku Radzieckim i niektórych krajach zachodnich,

gdyż wedle ostatnich wyników badań nie ma ona uzasadnienia naukowego.

95* 616-07-099:661.22:612.14:611.84

Cesaro A. N. (Istituto di Med. del Lavoro dell'Università di Padova): **O rozpoznawaniu zatrucia dwusiarczkiem węgla jako choroby zawodowej.** „La diagnosi di solfocarbonismo professionale“. Med. Lavoro, Milano, mies., t. 43, Nr 8-9, sierp. wrzes. 52, s. 307; B 5,5 str., 2 poz. bibl. — W artykule podano wskazówki dotyczące wczesnego rozpoznawania zatrucia dwusiarczkiem węgla. Ustalono dwa kierunki badania toksyczności dwusiarczku węgla: 1) jako trucizny neurotropowej i 2) jako trucizny gonadotropowej. Wczesne zmiany naczyń krwionośnych w obrębie siatkówki oka wymagają dokładnego badania dna oka i ciśnienia krwi. W przypadkach zagrożenia należy przenieść tych pracowników do innego rodzaju pracy.

96* 616-057:661.851:616.12

Troisi F. M.: **Zespół dławicowy przy ołowicy.** „Sindrome anginoso da saturnismo“. Ras. Med. industr. Roma, dwumies., R 21, Nr 3, maj—czerw. 52, s. 217; B5 4,5 str., 9 poz. bibl. — Autor opisuje charakterystyczny przypadek dławicy piersiowej, powstałej u robotników pod wpływem przewlekłego działania ołowiu. Tego rodzaju objawy dławicy piersiowej występują często u robotników mających styczność z farbą, zawierającą związki ołowiu. Wynika stąd konieczność specjalnej opieki profilaktycznej nad tymi pracownikami.

97* 616.24-003.656.67:616.45

Raule A. (Clinica del Lavoro dell'Università di Milano): **Wpływ krzemicy na obniżenie działania kory nadnercza. Krytyczne rozważania danych klinicznych.** „La depressione cortinica nei silicotici: considerazioni critiche e rilievi clinici“. Med. Lavoro, Milano, mies., t. 43, Nr 8-9, sierp. wrzes. 52, s. 315; B 5, 7 str., 24 poz. bibl. — Na podstawie danych klinicznych stwierdzono u chorych na krzemicę obniżenie czynności kory nadnercza. Dane te podtrzymują słuszność poglądu, że krzemica jest nie tylko schorzeniem płuc, lecz chorobą ogólną organizmu.

98* 616.24-003.656.67:612.017.3

Bodo M., Briccarello L.: **Rozważania dotyczące przypadku szybkiego rozwoju krzemicy w krótkim okresie czasu.** „Considerazioni su di un caso di silicosi massiva valutata dopo breve inficiamento silicogeno“. Ras. Med. industr. Roma, dwumies., R 21, Nr 3, maj—czerw. 52, s. 233; B 5, 6 str. — Autor opisuje rzadki przypadek szybkiego rozwoju krzemicy u młodego człowieka (28 lat), który w ciągu 2 lat narażony był na działanie pyłu krzemowego. Przypadek ten zasługuje na uwagę, gdyż potwierdza teorię o specjalnym uczuleniu niektórych ludzi na działanie pyłu SiO₂.

99* 612.822.014.3:613.2:613.6/7:614.212

Natadze G. M.: **Zasady higieny. Higiena pracy. Cele i zadania, energetyka pracy, znużenie.** „Osnovy gigijeny. Gigijena truda. Celi i zadaczi. Eniergiyetika truda. Utomlenie“, s. 281; Moskwa, 1951, wyd. Gos. Izd. Med. Lit., cena 11 rub., 40 kop., D, B 5, 8,5 str., 2 tabl. — Autor zwraca uwagę na wielką rolę lekarza zakładowego w zagadnieniu higieny pracy. Określa podstawowe potrzeby energetyczne organizmu w zależności od charakteru wykonywanej pracy. W dalszych rozważaniach mówi o dominującym znaczeniu układu nerwowego ośrodkowego w rozwoju znużenia, będącego reakcją obronną organizmu przed wyczerpaniem. W zakończeniu wymienia najważniejsze środki zapobiegające znużeniu, jak: właściwy czas pracy w zależności od zawodu, organizacja pracy, rytm pracy, wypoczynek, zmniejszenie momentów statycznych i inne.

100* 616.24-003.656.6:614.8-057

St.: **Pylica jako wypadek przy pracy.** „Pneumokoniosy-a pracovni uraz“. Bezpečn. a Hyg. Práce, Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 344; A 5, 1 str. — Jest to przekład artykułu Henri Turella z N 2 (rok 1952) Informacyjnego Biuletynu Międzynarodowej Konferencji Ubezpieczeń Społecznych i Bezpieczeństwa Socjalnego. Termin

„pylice“ obejmuje wszystkie choroby, wywołane zapyleniem płuc. Autor uważa, że pylice nie można zaliczyć do chorób zawodowych, lecz raczej do wypadków przy pracy, gdyż zachodzi tu poranienie płuc pyłem kopalnianym. Po przytoczeniu danych statystycznych autor podaje sposoby walki z pylicą zarówno w zakresie techniki, jak ubezpieczeń społecznych.

OGÓLNE

101* 662.766:621.642.17:614.83

Maurelli C.: **Rozważanie dotyczące sposobów manipulacji butlami z acetylenem.** „Considerazioni sulle bombe di acetilene“. Securitas, Roma, dwumies., R 37, Nr 4, lip.—sierp. 52, s. 108; A 4, 3,5 str. 3 poz. bibl. — W artykule omówiono reakcje chemiczne zachodzące przy spalaniu się acetyleny oraz podano cechy charakterystyczne butli acetylenowej. Autor analizuje wpływ wzrostu temperatury na zachowanie się acetyleny w butli i podkreśla niebezpieczeństwo jego rozkładu, spowodowane egzotermicznymi reakcjami. Specjalne substancje porowate przeciwdziałają temu zjawisku. Szczegółowo opisano środki ochronne, jakie należy stosować w razie zapalenia się butli z acetylenem.

102* 331.82/061.3/:331.94:331.86/87:608

Biriukow P.: **Aktyw zawodowy dopomaga w poprawie osiągnięć roboczych.** „Odborovy aktiv pomáha zlepšovati pracovni poznatky“. Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 7, lip. 52, s. 205; A 5, 2 str. — Praca ta stanowi przekład artykułu z czasopisma pt. „W pomoszcz profsojuznomu aktiwu“ (N 4 z r. 1952) i obrazuje wzorową działalność komisji ochrony pracy w fabryce „Prawda“ w Dniepropietrowsku. Pomyślne wyniki pracy są osiągnięte dzięki należytej organizacji i inicjatywie komisji, w której pracuje 234 inspektorów zakładowych, przy wydanej pomocy rządu i partii. Do zadań komisji należy kontrola warsztatów, podnoszenie kwalifikacji członków komisji, rozpatrywanie i wprowadzanie w życie licznych projektów ulepszeń, redagowanie własnego czasopisma itp.

103* 614.8-027.2:612.821.6:331.823

Raymond V.: **Przyczyny wypadków przy pracy. Ruchy szkodliwe.** „Cause des accidents de travail: le geste néfaste“. Arch. Mal. profess. Paris, dwumies., t. 13, Nr 5, 1952, s. 449; B 5, 5 str., 2 rys.

Autor analizuje zagadnienie wypadkowości w przemyśle i ustala 3 rodzaje danych statystycznych, dotyczących przyczyn wypadków przy pracy: 1) maszyn, 2) warunków pracy i 3) czynnika ludzkiego. Częstość wypadków, wywołanych czynnikiem ludzkim, wyjaśniono zgodnie z zasadą i nauką szkoły Pawłowa drogą odruchów warunkowych. W celu zmniejszenia wypadkowości, autor zaleca: usprawnienie służby op, należyte uświadomienie i wyrobienie zmysłu bezpieczeństwa pracy u pracujących oraz właściwą organizację pracy w zakładach.

104* 666.1/2:614.8-057:628.511:658.28

Prada O.: **Bezpieczeństwo i higiena pracy w przemyśle szklarskim.** „Bezpečnost, a hygiena práce ve sklarskim prumyslu“. Bezpečn. a Hyg. Práce, Praha, mies., R 2, Nr 10, paźdz. 52, s. 292; A 5, 6 str., 7 rys.

Po krótkim wstępie ogólnym o wypadkowości w przemyśle szklarskim, autor omawia: poszczególne prace w hucie szkła, grożące przy nich niebezpieczeństwa i środki zaradcze. W związku z tym omówiono w artykule następujące prace: wyrób szkła taflowego i manipulowanie taflami, transport wewnętrzny, odprowadzenie pyłu, wyrób masy szklarskiej, mieszanie surowców, szlifowanie i utracanie części zbędnych, wyprawę pieców, obsługę generatorów, roboty przy stosowaniu kwasu fluorowodorowego, wydmuchiwanie szkła. Zwrócono dalej uwagę na niebezpieczeństwo skaleczeń odłamkami szkła, upadku ludzi i przedmiotów oraz działania pyłu miniowego. Autor porusza również sprawę ochrony oczu.

105* 331.86:331.94

St.: **Szkolenie inspektorów ochrony pracy w NRD.** „Skoleni inspektoru ochrany práce v NDR“. Bezpečn. a Hyg. Práce, Praha, mies., R 2, Nr 10, paźdz. 52, s. 310, A 5, 1, 7 str.

Inspekcja bezpieczeństwa pracy w NRD składa się z racjonalizatorów, przodowników, bojowników z faszyzmem, dawnych inspektorów przemysłowych, działaczy dawnych stowarzyszeń zawodowych itp. Oczywiście nasunęło to konieczność doszkolenia tych pracowników na kursach krótkotrwałych. Okazało się to jednak nie wystarczające, od 1.X.51 wprowadzono więc doszkalanie w ramach nieco szerszych, co wymagało opracowania należytego planu. Zorganizowano zwiedzanie zakładów wzorowych, postarano się o uzupełnienie literatury fachowej, a kursy przedłużono przez wprowadzenie nowych przedmiotów.

106* 331.116.3/43/:331.82

Posva K.: **Walka o zwiększenie bezpieczeństwa pracy w Niemieckiej Republice Demokratycznej.** „Boj za zyszeni bezpečnosti práce v Nemecké demokraticke republice“. Bezpečn. a. Hyg. Práce. Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 329; A 5, 1, 5 str.

Jest to streszczenie artykułu E. Bunzela w sierpniowym numerze miesięcznika „Die Arbeit“ pt. „Ochrona pracy w zakładowej umowie zbiorowej“. Bunzel porusza różne niedociągnięcia w zakresie op. jak: niedoceniające znaczenia bezpieczeństwa pracy, brak poczucia odpowiedzialności organów nadzorczych, zwłaszcza odpowiedzialności osobistej itp. Autor wypowiada się za wzmocnieniem kontroli nad spełnianiem powziętych zobowiązań umownych i za masowym udziałem w niej pracowników, jako też za bliższą współpracą poszczególnych czynników bezpieczeństwa pracy.

107* 687.15:614.8-057

Kriz F.: **Ważne uwagi o ubraniach roboczych.** „Vážné o pracovních odleveh“. Bezpečn. a. Hyg. Práce, Praha, mies., R 2, Nr 10, paźdz. 52, s. 303; A 5, 1, 5 str.

Autor wzywa do nielekceważenia nawet drobnych niedokładności w odzieży roboczej, gdyż drobiazgi takie mogą spowodować wypadek przy pracy. Zwłaszcza ważny jest właściwy dobór odzieży i należyte jej utrzymanie. Autor wymienia niektóre wymagania, stawiane odzieży roboczej w ogóle, a zwłaszcza odzieży kobiet nowo zatrudnionych. Artykuł kończą dwa przykłady poważnych wypadków wyciągnięcia odzieży pracowników między walce, które spowodował brak paru nie przyszytych guzików.

108* 331.82/498/:331.881:614.8-057

Ochrona pracy w Rumuńskiej Republice Ludowej. „Ochrana práce v Rumunské lidové republice“. Bezpečn. a. Hyg. Práce. Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 325; A 5, 4 str., 3 rys.

Zagadnienie bezpieczeństwa pracy w Rumunii w poprzednim ustroju państwowym nie było należycie doceniane, wskutek czego zdarzały się liczne ciężkie wypadki przy pracy. Obecnie stosunki uległy zasadniczej zmianie i sieć ochrony pracy objęta swymi placówkami całe państwo. Kontrola bezpieczeństwa i higieny pracy oparta jest na organizacji związkowej, przy której powstał Instytut Ochrony Pracy. Niektóre inne instytuty posiadają sekcje ochrony pracy. Instytucje te koordynują działalność dotyczącą zagadnienia bezpieczeństwa pracy, przygotowują projekty ustaw, opracowują zagadnienia techniki bezpieczeństwa, prowadzą walkę z wypadkowością i propagandę, wprowadzają zabezpieczenia, zwalczają choroby zawodowe.

109* 331.86.053.24:331.826

Pennino C.: **Wychowanie i przysposobienie do pracy słabych fizycznie.** „L'educazione e l'avviamento al lavoro dei minorati fisici“. Ras Med. industr. Roma, dwumies., R 21, Nr 3, maj-czerw. 52, s. 239; B 5, 4 str.

Autor uważa, że przysposobienie do pracy osobników słabych fizycznie, inwalidów itd. ma dwojaki aspekt: daje pewne korzyści państwu, a jednocześnie podnosi moralność i etykę tych ludzi przez wytworzenie w nich poczucia współudziału w życiu społecznym.

110* 331.82/004/:621-78:615.9:614.89:614.84

Podręcznik zapobiegania wypadkom w procesach przemysłowych. „Accident prevention manual for industrial operations“. Wyd. 2, Chicago, 1951, National Safety Council, cena 9 s. 70 c.; D, 200 str.

Książka zawiera 26 rozdziałów, w których omówiono: kotły, urządzenia chłodnicze, spawanie, trucizny przemysłowe, osłony na maszyny, urządzenia elektryczne, inżynierię przemysłową, służbę zdrowia itp. W podręczniku poruszono również sprawę płynów palnych, ochrony przeciwpożarowej, ochron osobistych, transportu oraz organizacji bezpieczeństwa. (Wg Occup. Safety a. Health Nr 2, 1952).

111* 661.51:614.8-086.4

Prada O.: **Bezpieczna praca przy amoniaku.** „Bezpečná práce s amoniakem“. Bezpečn. a. Hyg. Práce, Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 337; A 5, 2, 3 str.

Po omówieniu właściwości amoniaku i jego działania na organizm ludzki autor wylicza groźące niebezpieczeństwa. Artykuł kończy się wskazówkami dotyczącymi bezpieczeństwa pracy: przy remontach urządzeń, obchodzeniu się z butlami amoniakowymi i pracach w pobliżu urządzeń amoniakowych. Wskazówki dotyczą również ochrony dróg oddechowych i udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym.

112* 614.835.3:614.84:661.56

Kodes L.: **Bezpieczne składowanie kwasów i płynów łatwopalnych.** „Bezpečne uskladneni kyselin a lehce vznětlivých tekutých latek“. Bezpečn. a. Hyg. Práce, Praha, mies., R. 2, Nr 10, paźdz. 52, s. 305; A 5, 2 str.

Na wstępie omówiono bezpieczeństwo pożarowe. Następnie autor opisuje sposoby składowania kwasów, specjalną uwagę poświęcając kwasowi azotowemu, jako najniebezpieczniejszemu. Podano krótki opis zabezpieczeń, które należałoby stosować w magazynie kwasów. Autor wymienia siedem warunków, jakim powinno odpowiadać urządzenie magazynów z płynami łatwopalnymi.

113* 614.12/437/„1951“:614.8-057

Jedlicka: **Kampania cukrownicza bez wypadków.** „Cukrovarni — ckou kampan bez urazu“. Bezpečn. a. Hyg. Práce, Praha, mies., R 11, Nr 11, list. 52, s. 341; A 5, 1, 7 str.

Liczne wypadki, jakie zdarzały się podczas kampanii cukrowniczej w r. 1951, skłoniły autora do opracowania tego zagadnienia w artykule. Autor podaje przyczyny wypadków typowych dla prac w cukrownictwie, jak też mających charakter bardziej ogólny oraz przytacza środki zapobiegawcze. Treść artykułu utrzymana jest w stylu lakonicznym i porusza zagadnienia ogólnikowo.

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.